

Krajowy Fundusz Szkoleniowy w roku 2017

Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS, jest to instrument rynku pracy wprowadzony w 2014 roku nowelizacją ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Jego istotą jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. KFS adresowany jest zarówno do pracowników jak i pracodawców, którzy chcieliby skorzystać z różnych form kształcenia ustawicznego. Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zakłada się, że zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy poprawi zarówno pozycję firm, jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszyscy pracodawcy, w rozumieniu przepisów ustawy, którzy zamierzają inwestować w podnoszenie swoich własnych kompetencji lub kompetencji osób pracujących w firmie. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy *o promocji zatrudnienia* ... pracodawca to jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika. Nie jest pracodawcą osoba prowadząca działalność gospodarczą niezatrudniającą żadnego pracownika. Nie ma znaczenia, na jaki rodzaj umowy o pracę zatrudnieni są pracownicy korzystający z kształcenia wspieranego środkami KFS, a także czy jest to praca na pełen czy część etatu. Ponadto - pracodawca jako osoba pracująca może skorzystać z kształcenia ustawicznego finansowanego przez KFS na takich samych zasadach jak jego pracownicy.

Środki KFS przekazane pracodawcom prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu prawa konkurencji UE, stanowią pomoc *de minimis*.

Priorytety wydatkowania KFS w roku 2017

Na rok 2017 **Minister** właściwy ds. pracy określił następujące priorytety wydatkowania KFS:

- 1) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w sektorach: przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- 2) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Dodatkowo **Rada Rynku Pracy** zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania tzw. rezerwy KFS:

- a) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają kwalifikacji pełnych na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji (nie mają matury);
- b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- c) wsparcie kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych;
- d) wsparcie kształcenia ustawicznego w zakładach pracy, w których wszczęto proces restrukturyzacji w rozumieniu ustawy z 15 maja 2015 r. *Prawo restrukturyzacyjne* (Dz.U. z 2015 r., poz. 978).

Komentarz do stosowania priorytetów wydatkowania KFS w 2017 roku – priorytety ministra

AD. PRIORYTET 1 i 2 - wskazano na pierwszeństwo finansowania szkoleń zawodowych.

Jak w latach poprzednich, tak i w roku 2017 zaleca się, aby przyjmować do realizacji przede wszystkim wnioski o dofinansowanie ze środków KFS szkoleń zawodowych, bez tzw. szkoleń „miękkich”. Jednakże należy zwrócić uwagę, że granica pomiędzy szkoleniami zawodowymi a tzw. „miękkimi” nie jest jednoznaczna. Przykładowo: szkolenie dotyczące umiejętności autoprezentacji i nawiązywania kontaktów interpersonalnych dla sprzedawcy czy agenta nieruchomości jest jak najbardziej szkoleniem zawodowym. Podobnie sprawa ma się ze szkoleniami językowymi – dla kierowcy TIR-a jeżdżącego na trasach międzynarodowych kursy języka np. niemieckiego są szkoleniem zawodowym. W takich przypadkach kluczową rolę odgrywa uzasadnienie odbycia szkolenia i na tej podstawie powiatowy urząd pracy będzie mógł podjąć decyzję co do przyznania dofinansowania.

AD. PRIORYTET 1 - środki KFS przeznacza się przede wszystkim dla sektora transportowego i gospodarki magazynowej, przetwórstwa przemysłowego oraz opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

Z dofinansowania mogą skorzystać wszyscy pracownicy zatrudnieni u pracodawcy, który spełnia warunek określony w priorytecie 1. Np. możliwe jest wsparcie pracowników zakładu opieki zdrowotnej zatrudnionych w księgowości lub wykonujących zadania w zakresie logopedii. Jednakże szczególną uwagę należy zwrócić na zgodność kompetencji nabywanych przez uczestników kształcenia ustawicznego z potrzebami lokalnego lub regionalnego rynku pracy oraz wszystkie pozostałe kryteria oceny wniosku pracodawcy.

Aby skorzystać ze środków KFS w ramach priorytetu 1 firma powinna posiadać przypisany dla **przeważającego rodzaju prowadzonej przez siebie działalności** kod PKD:

1) W przypadku *sektora przetwórstwa przemysłowego* (sekcji C w nomenklaturze PKD) są to kody PKD zaczynające się od następujących liczb, odpowiednio:

- ✓ 10 - produkcja artykułów spożywczych,
- ✓ 11 - produkcja napojów,
- ✓ 12 - produkcja wyrobów tytoniowych,
- ✓ 13 - produkcja wyrobów tekstylnych,
- ✓ 14 - produkcja odzieży,
- ✓ 15 - produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych,
- ✓ 16 - produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcji wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania,
- ✓ 17 - produkcja papieru i wyrobów z papieru,
- ✓ 18 - poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji,
- ✓ 19 - wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej,
- ✓ 20 - produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych,

- ✓ 21 - produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych,
- ✓ 22 - produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych,
- ✓ 23 - produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych,
- ✓ 24 - produkcja metali,

- ✓ 25 - produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
- ✓ 26 - produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych,
- ✓ 27 - produkcja urządzeń elektrycznych,
- ✓ 28 - produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- ✓ 29 - produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli,
- ✓ 30 - produkcja pozostałego sprzętu transportowego,
- ✓ 31 - produkcja mebli,
- ✓ 32 - pozostała produkcja wyrobów,
- ✓ 33 - naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń.

UWAGI:

Przez działalność wytwórczą rozumie się fizyczne lub chemiczne przetwarzanie surowców, materiałów lub półproduktów, w nowy wyrób. Surowce, materiały lub półprodukty podlegające przetworzeniu w ramach sekcji C (sektora przetwórstwa przemysłowego) są wynikiem działalności rolnej, leśnej, rybołówstwa, górnictwa lub innej działalności wytwórczej. Istotne zmiany, przeróbki, renowacje i przebudowy są również związane z działalnością wytwórczą.

Jednostki klasyfikowane w ramach tej sekcji określane są jako zakłady przemysłowe, wytwórnie lub fabryki, które w swej działalności wykorzystują maszyny i urządzenia o napędzie mechanicznym. Również jednostki, które przetwarzają surowce i materiały w nowy wyrób ręcznie, w sposób chałupniczy lub jednostki wytwarzające i sprzedające wyroby w miejscu wytworzenia (np. piekarnie, zakłady krawieckie szyjące na zamówienie), są również włączone do niniejszej sekcji.

Nowy wytworzony wyrób może być wyrobem finalnym, gotowym do użycia, lub półproduktem, który będzie wykorzystany jako surowiec w innej produkcji. Montaż wyrobów, z własnych lub zakupionych materiałów, traktowany jest również jako działalność wytwórcza.

Specjalistyczne konserwacje i naprawy maszyn i urządzeń produkcyjnych, zawodowych itp. w przeważającej mierze klasyfikowane są w odpowiednich podklasach działu 33 *Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń*.

WAŻNE:

I. **Nie kwalifikują się** do korzystania ze środków KFS w ramach powyższego priorytetu:
☐ Firmy, których przeważający rodzaj działalności klasyfikowany jest w innych sekcjach, w tym sekcji S, podklasach działu 95 *Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego*, czyli posiadające kod dla przeważającego rodzaju działalności **rozpoczynający się od liczby 95**,

☐ firmy naprawiające pojazdy samochodowe, które klasyfikowane są w sekcji G, w podklasach działu 45 *Handel hurtowy i detaliczny pojazdami detalicznymi; naprawa pojazdów samochodowych*, czyli posiadające kod dla przeważającego rodzaju działalności **rozpoczynający się od liczby 45**.

II. Granice pomiędzy działalnością wytwórczą a działalnościami występującymi w innych sekcjach klasyfikacji PKD mogą być niewystarczająco ostre. Działalności klasyfikowane w sekcji C *Przetwórstwo przemysłowe* charakteryzują się przekształceniem surowców i materiałów w nowy wyrób. Określenie, który wyrób jest nowym wyrobem często ma charakter subiektywny i ostateczna decyzja w tej sprawie należy do powiatowego urzędu pracy.

2) W przypadku **sektora transportowego i gospodarki magazynowej** (sekcja H w nomenklaturze PKD) są to kody PKD rozpoczynające się od następujących liczb, odpowiednio:

- ✓ 49 - transport lądowy oraz transport rurociągowy,
- ✓ 50 - transport wodny,
- ✓ 51 - transport lotniczy,
- ✓ 52 - magazynowanie i działalność wspomagająca transport,
- ✓ 53 - działalność pocztowa i kurierska.

UWAGI:

Do tej sekcji należą przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność związaną z przewozem osób lub towarów realizowaną przez transport kolejowy, rurociągowy, drogowy, wodny lub powietrzny, działalność wspomagającą przewozy świadczoną przez stacje, porty, dworce kolejowe, autobusowe itp. terminale w zakresie kontroli ruchu, obsługi pasażerów, bagażu i ładunków, wynajmem sprzętu transportowego z kierowcą lub załogą oraz działalność pocztową i kurierską.

Wskazanie sektorów priorytetowych przy wydatkowaniu środków KFS ma przyczynić się przede wszystkim do niwelowania braków kadrowych w zawodzie kierowca samochodów ciężarowych/ ciągników siodłowych. Branża transportowa wielokrotnie raportowała do MRPiPS o braku na polskim rynku ok. 30 tys. kierowców zawodowych.

WAŻNE:

I. **Nie kwalifikują się** do korzystania ze środków KFS w ramach powyższego priorytetu firmy klasyfikowane w poniższych sekcjach, działach bądź grupach, czyli z kodem dla przeważającego rodzaju działalności rozpoczynającym się od liczb, odpowiednio:

- ☐ **33.1** - firmy zajmujące się wykonywaniem generalnych przeglądów i napraw środków transportu, z wyłączeniem pojazdów samochodowych
- ☐ **42** – firmy zajmujące się budową, utrzymaniem i naprawą dróg kołowych, szynowych, portów morskich, płyt lotnisk,
- ☐ **45.20** – firmy zajmujące się konserwacją i naprawą pojazdów samochodowych,
- ☐ **77.1 i 77.3** – firmy prowadzące wynajmem środków transportu bez kierowcy lub załogi.

3) W przypadku **sektora opieki zdrowotnej i pomocy społecznej** (sekcja Q w nomenklaturze PKD) są to kody PKD dla przeważającego rodzaju działalności zaczynające się od następujących liczb:

- ✓ 86 - opieka zdrowotna,
- ✓ 87 - pomoc społeczna z zakwaterowaniem,
- ✓ 88 - pomoc społeczna bez zakwaterowania.

UWAGI:

Sekcja ta obejmuje: opiekę zdrowotną w szpitalach lub innych placówkach, działalność fizjoterapeutyczną, działalność pogotowia ratunkowego, pomoc społeczną z zakwaterowaniem, która wymaga w pewnym stopniu opieki zdrowotnej, pomoc społeczną niewymagającą zaangażowania specjalistów w zakresie opieki medycznej.

WAŻNE:

- ☐ Nie powinny być finansowane ze środków KFS w roku 2017, wzorem lat poprzednich,

wymienione w art. 108 pkt 1 f ustawy *o promocji zatrudnienia ... staże podyplomowe wraz z kosztem obsługi określonym w przepisach o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentystów, o których mowa w przepisach o zawodach lekarza i lekarza dentysty, a także specjalizacje pielęgniarek i położnych, o których mowa w przepisach o zawodach pielęgniarki i położnej.*

AD. PRIORYTET 2 - środki KFS przeznacza się przede wszystkim na wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych.

UWAGI:

Niektóre zawody, na przykład z **branży** opieki zdrowotnej lub transportowej, mogą być jednocześnie zawodami deficytowymi i osoby wykonujące te zawody, a równocześnie pracujące np. w szpitalu skorzystać mogą z **priorytetu 2** *wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych.*

Składając wniosek o dofinansowanie z KFS w ramach priorytetu 2 należy udowodnić, że wnioskowana forma kształcenia ustawicznego dotyczy zawodu deficytowego na terenie danego powiatu bądź województwa. Oznacza to zawód zidentyfikowany jako deficytowy w oparciu o wyniki najbardziej aktualnych badań/ analiz, takich jak np.:

- ✓ „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” (Raport lub Informacja sygnalna),

- ✓ „Barometr zawodów”,

- ✓ „Zarejestrowani bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności (...),

- ✓ badania realizowane przez same urzędy ze środków KFS lub w ramach projektów finansowanych z EFS, w tym także badania dotyczące perspektyw rozwoju branż,

- ✓ plany i strategie rozwoju (np. planowane inwestycje strategiczne).

Badania, które powiatowy urząd pracy będzie wykorzystywał przy analizie wniosku pracodawcy powinny być ogólnodostępne.

Urząd pracy w momencie ogłaszania naboru wniosków powinien wskazać źródła, które będą podstawą do oceny, czy wniosek dotyczy zawodów, na które obserwowane jest i będzie zapotrzebowanie.

Pracodawca wnioskujący o dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych na terenie innego powiatu lub województwa niż siedziba powiatowego urzędu pracy, w którym składany jest wniosek o dofinansowanie, powinien wykazać, że zawód jest deficytowy (przewidywane jest zapotrzebowanie) dla miejsca wykonywania pracy.

AD. PRIORYTET 3 - wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Powyższy priorytet wynika z wcześniej podjętych przez państwo zobowiązań – zapisanych w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (działania dla szczególnej grupy bez prawa do emerytury pomostowej) i w stosunku do roku 2016 nie ma tu żadnych zmian.

Komentarz do wydatkowania rezerwy KFS w 2017 roku

UWAGI DO PRIORYTETÓW REZERWY KFS:

Ogólne zasady posługiwania się priorytetami rezerwy KFS nie zmieniły się w stosunku do roku 2016:

- ✓ nabór na środki rezerwy uruchamiany jest po wyczerpaniu przez powiat środków przyznanych jako limit podstawowy,
- ✓ aby skorzystać ze środków rezerwy KFS musi zostać spełniony co najmniej jeden z priorytetów ministra i jeden priorytet wydatkowania rezerwy określony przez Radę Rynku Pracy.

Priorytety wydatkowania rezerwy określone przez Radę Rynku Pracy mają na celu szczególne wsparcie dla osób o najsłabszej pozycji na rynku pracy tzn. (a) osób ze stosunkowo niskim wykształceniem – bez matury, (b) niepełnosprawnych, (c) osób po 45-ym roku życia oraz (d) pracowników zakładów restrukturyzowanych.

Priorytet a) - zgodnie z dosłownym brzmieniem - obejmuje wsparcie osób, które nie posiadają kwalifikacji pełnych na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji (nie mają matury). Priorytet ten odwołuje się do pojęć wprowadzonych ustawą ***o zintegrowanym systemie kwalifikacji*** (DZ.U. 2016.64). W praktyce oznacza to możliwość wsparcia osób, które ukończyły szkołę średnią, ale nie przystąpiły do egzaminu maturalnego lub go nie zdały, a także osób z wykształceniem niższym niż średnie.

Priorytet d) – ze środków KFS w jego ramach skorzystać mogą tylko pracodawcy i pracownicy przedsiębiorstw, w których wszczęto proces restrukturyzacyjny w rozumieniu ustawy z 15 maja 2015r. *Prawo restrukturyzacyjne* (Dz.U. z 2015r, poz.978)

Umowa dotyczy tylko kształcenia ustawicznego, które się nie rozpoczęło.